

exempelvis nævne, at naar en Vandvei gaar nær Grændsen af et Sogn, og der langs Vandveien er større Skovstrækninger eller øde Strækninger, er det ikke saa let at faae de Snekastningspligtige, som der jo vil være en lang Vei at sende Bud til, og som ville have en lang Vei at gaa, saa hurtigt til Stede, som det er ønskeligt, saa at det ofte kan have sin Banfælighed at faae Snekastningen udført tilbørlig paa et saadant Sted. Det kan derfor ikke negtes, at det flere Steder kan være ret praktisk, at man kan tage de Andre med. Men paa den anden Side tror jeg, at det flere Steder — jeg kjender jo bedst Forholdene i Svendborg Amt paa Fyen — nok lader sig ordne og ikke vil volde særdeles store Banfæligheder, naar man lader Kommunen være alene om at laste Sne paa de Vandveie, der ligge i selve Kommunen, navnlig fordi det i Ud-kastet udtrykkelig hedder, at Amtsfonden kan bøde derpaa ved at træde til paa de Steder, hvor man mener, at der vil blive for meget Arbeide for Sognet. Det kan heller ikke negtes, at der er Meget, der taler for den foreslaaede Ordning, idet alle andre Byrder i Kommunerne ere kommunale Byrder og kun blive baarne af den Kommune, som de angaa. Man kan da sige, at ogsaa Snekastningen bør være en saadan kommunal Byrde. Jeg skal tilføie, at i Svendborg Amt er der nogle Steder, hvor det er indrettet saaledes, at Nabokommunen maa give Snekastningsdage til den Kommune, hvor Snekastningen udføres, og der kommer da bestandig Klager fra Nabokommunen over, at den skal laste Sne inde paa den anden Kommunes Grund. Disse Klager gjentage sig næsten hvert Aar, men Amtsrådet har hidtil ment ikke at burde indlade sig herpaa. Det viser sig altsaa, at Kommunerne selv ikke have været tilbøielige til at give den Friitagelse; men som sagt, naar Loven kommer ud, vil der for Fyens Vedkommende ikke være Noget i Veien, der kan denne Snekastningspligt godt blive et kommunalt Arbeide. Hvorledes Forholdet er i Sylland, veed jeg ikke og skal derfor ikke udtale mig om det. Forholdene der ere jo saa aldeles forskjellige fra dem her paa Verne. Her er jo indlertid saa mange Mænd her i Thinget, der ere praktiske og besatte sig med denne Sag, saa fra dem ville vi kunne faae de bedste Oplysninger om, hvorledes det er i Sylland. — Der er et andet Punkt, jeg vil henlede Opmærksomheden paa, det er nemlig § 2 i Lovforslaget, hvor det hedder: „Den Sogneraadene efter Forordningen af 27de Mai 1848 § 1 og Lov af 30de December 1858 § 1 — ifr. Lovene af 21de Juni 1867 § 9 og

6te Juli s. A. § 17 — tilkommende Ret til af Husmænd og Inderster at forlange visse Arbeidsdage præsterede til Kommunen ophæves fra den 1ste December 1890 at regne.“ Det Arbeide, som hidtil har paaliggert Husmænd med Jord eller Husmænd uden Jord eller Inderster, bestaar i Følgende. Efter Forordningen af 27de Mai 1848 skulle Hartkornshusmænd, Husmænd med Jord kunne ansættes til Snekastningsdage i Forhold til deres Hartkorn; men det staaer tillige Sogneraadene frit for, i Stedet for denne Snekastningsbyrde efter Hartkorn, at paalægge dem at yde 3 Dage til Kommunen, og disse 3 Dage kan saa Kommunen anvende enten til Snekastningsarbeide eller andet Arbeide, forsaavidt der gives Arbeide, som kan paalægges Husmænd; og for Husmænd uden Jord og Inderster er det saaledes indrettet, at de skulle yde 3 Dage, og disse Dage kunne ligeledes anvendes enten til Snekastningsarbeide eller andet Arbeide, s. Ex. Skolearbeide, — der er et Par Arbeider endnu, hvortil Husmænd kunne anvendes, de kunne nemlig ikke anvendes til Amt. Saaledes er det nu. Men tillige staaer der denne Bestemmelse i Veiloven af 1867, at naar Kommunen eller Sogneraadet hortliciterer Veiarbeide, falder den ene Dag væk; og saa staaer der i Landkommunallovens § 17, at i Tilfælde af, at Kommunen liciterer alt Arbeide bort, ere de helt frie. Naar man nu altsaa læser § 2 i Lovforslaget, bliver man meget glad paa Husmændenes og Indersternes Vegne; det er en stor Smødefommenhed imod dem, det er jo Meningen, at de i Fremtiden ikke skulle gjøre Arbeide. Men naar man gaar videre frem til § 8, saaledes som den er redigeret af Landsstinget, saa kan man sige, at disse Husmænd og Inderster gaa fra Schylla i Charybdis. Der er det indrettet saaledes, at „til Ansættelse efter Hartkorn medtages ifkun Brugere af 2 Skjæpper Hartkorn og derover. Andre Brugere af de i Kommunen beliggende Steder, være sig Husmænd, Haandværkere, Handlende, Inderster eller Andre, skulle svare halvt mod Brugere af 2 Skjæpper Hartkorn, medmindre de ansættes høiere efter Assurancefum, Bedrift og Folkehold.“ Nu se erede Medlemmer altsaa her, at den Byrde, man tog fra dem i § 2, lægger man igjen paa dem i § 8, og efter min Mening kan det ikke negtes, at Byrden i § 8 er større end den, man fritager dem for i § 2, idet man siger, at Husmænd under 2 Skpr. Hartkorn skulle have halvt saa meget Arbeide som Husmænd, der have 2 Skpr. Hartkorn og derover. Men erede Medlemmer ville se, at i en meget slem